

Dosarul nr. 3ra-401/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: S. Clima)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentant de avocatul Vitalie Tihon,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă:

La 14 decembrie 2017 executorul judecătoresc Iacob Miron, a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 08 decembrie 2017 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicat ordinul Ministerului Justiției nr. 1042 din 04 decembrie 2017, prin care s-a dispus suspendarea activității sale de executor judecătoresc pe durata măsurii preventive.

Reclamantul executorul judecătoresc Iacob Miron a susținut că la 13 decembrie 2017, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Vitalie Tihon, atât prin poșta electronică, cât și prin oficiul poștal, a expediat în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului nr. 1042 din 04 decembrie 2017.

Totodată, reclamantul a menționat că în conformitate cu art. 18 alin. (9) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, ordinul privind suspendarea activității poate fi contestat în modul prevăzut de lege, fără a fi necesară o procedură

prealabilă. Respectiv, este în drept să înainteze prezenta acțiune, fără a aștepta soluționarea cererii sale prealabile.

Reclamantul executorul judecătoresc Iacob Miron a invocat că potrivit pct. 1 din ordinul contestat, suspendarea activității sale de executor judecătoresc operează pe durata măsurii preventive. Astfel, conform art. 18 alin. (1) lit. g) din Legea privind executorii judecătorești, activitatea executorului judecătoresc se suspendă în cazul aplicării de către instanța de judecată a unei măsuri preventive sub formă de arest preventiv sau de arest la domiciliu, sau, în cazul în care s-a pronunțat o hotărâre judecătorească de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate în prima instanță până la terminarea procesului penal, în conformitate cu legislația procesuală penală.

Reclamantul executorul judecătoresc Iacob Miron a notat că în ordinul nr. 1042 din 04 decembrie 2017, pârâtul nu a specificat pe care durată a măsurii preventive se suspendă activitatea sa în calitate de executor judecătoresc, pe cea sub formă de arest preventiv sau de arest la domiciliu, depășind în așa mod efectul legal. Or, ordinul contestat, fiind un act executoriu, trebuia să cuprindă un conținut cert, explicit și neechivoc, în limitele formulărilor legii. Mai mult ca atât, Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu este organul competent, care este în drept să-i aplice sancțiuni, această atribuție revenindu-i exclusiv Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, care acționează pe lângă Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești. Pe lângă acestea, din dispozițiile pct. 4 din ordinul contestat, rezultă că Ministerul Justiției al Republicii Moldova în comun cu Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești va efectua controlul asupra activității sale în termen de 10 zile, cu prezentarea notei informative. A reținut că activitatea sa a fost supusă controlului în data de 23 februarie 2017.

Reclamantul executorul judecătoresc Iacob Miron a menționat că conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010, supravegherea constă în efectuarea controalelor asupra activității executorului judecătoresc prin verificarea dosarelor de executare, ținerii registrelor procedurii de executare, modului de calculare a cheltuielilor de executare, păstrării documentelor și arhivei, utilizării legăturii electronice cu registrele prin intermediul rețelei computerizate, respectării orelor de program. Controlul activității executorului judecătoresc se efectuează o dată la 2 ani. Activitatea executorului judecătoresc nou-numit este supusă primului control la expirarea primului an de activitate. Pot fi efectuate controale suplimentare numai dacă au devenit cunoscute date a căror verificare este necesară. Prin urmare, dispunerea efectuării de către pârât a controlului asupra activității sale de executor judecătoresc, contravine normelor imperative ale legii, or, aceasta nu admite derogări, excepții sau restricționări a regulii privind intervalul între controale.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului Ministerului Justiției nr. 1042 din 04 decembrie 2017 „Cu privire la suspendarea activității executorului judecătoresc Miron Iacob”, ca fiind emis ilegal.

Prin hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ și anularea ordinului Ministerului Justiției nr. 1042 din 04 decembrie 2017.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a casat integral decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iacob Miron împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de suspendare a activității executorului judecătoresc, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluțiile de respingere a acțiunii cu referire la prevederile art. 18 alin. (1) lit. g) din Legea privind executorii judecătorești, care stipulează că activitatea executorului judecătoresc se suspendă în cazul aplicării de către instanța de judecată a unei măsuri preventive sub formă de arest preventiv sau de arest la domiciliu sau, în cazul în care s-a pronunțat o hotărâre judecătorească de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate în prima instanță – până la terminarea procesului penal, în conformitate cu legislația procesuală penală. Totodată, din dispozițiile alin. (5²) al art. 18 din Legea enunțată, rezultă că, în cazul prevăzut la alin. (1) lit. g), suspendarea se dispune prin ordin al ministrului justiției din oficiu, la demersul motivat al procurorului sau la cererea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

Instanța de apel a reținut că în speță nu au fost stabilite niciunul din motivele de nulitate a ordinului Ministerului Justiției nr. 1042 din 04 decembrie 2017 „Cu privire la suspendarea activității executorului judecătoresc Miron Iacob” prevăzute la art. 26 din Legea contenciosului administrativ. Deși reclamantul a invocat necorespunderea textului pct. 1 al ordinului contestat cu prevederile art. 18 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010, totuși din sensul dispozițiilor alin. (7) al aceluiași articol rezultă că, reluarea activității suspendate a executorului judecătoresc se face în termen de cel mult 45 de zile de la decăderea motivelor care au cauzat suspendarea, în baza unei cereri adresate ministrului justiției. În decursul a 7 zile de la depunerea cererii, ministrul justiției va emite un ordin privind reînvestirea executorului judecătoresc cu împuterniciri.

Respectiv, în vederea reluării activității la decăderea motivelor care au determinat suspendarea activității executorului judecătoresc, se implică procedura de reînvestire cu împuterniciri, dispusă prin ordinul ministrului justiției, emis la cererea executorului judecătoresc. În cazul în care temeiurile care au cauzat suspendarea nu mai subzistă, reluarea activității executorului judecătoresc nu operează de drept, fiind necesară o procedură preliminară de reînvestire, declanșată la cererea executorului judecătoresc. Referitor la argumentul reclamantului precum că suspendarea operează pe durata

măsurii preventive sub formă de arest preventiv sau arest la domiciliu și ordinul contestat ar extinde efectele suspendării sau ar leza într-un anumit fel drepturile și interesele sale, instanțele de judecată l-au considerat neîntemeiat, or, forma măsurii preventive aplicate prin însăși natura sa, nu influențează durata sau efectele suspendării dispuse în temeiul art. 18 alin. (1) lit. g) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010.

Instanța de apel a reținut că din scrisoarea nr. 67 din 23 ianuarie 2018 a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești rezultă că nu au fost realizate dispozițiile pct. 2, 3 și 4 ale ordinului nr. 1042 din 04 decembrie 2017 al Ministerului Justiției cu privire la suspendarea activității executorului judecătoresc, cât și prevederile art. 20 din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010.

Instanța de apel a menționat că la 14 decembrie 2017 a fost emisă dispoziția nr. 84 privind desemnarea executorului judecătoresc care va prelua din gestiunea executorului judecătoresc Iacob Miron dosarele de lucru, arhiva și registrele deținute, pentru a asigura continuarea lucrărilor și va gestiona contul curent special al executorului suspendat. De asemenea, s-a dispus delegarea persoanelor pentru a participa în data de 26 decembrie 2017 la procedurile aferente transmiterii dosarelor, iar prin dispoziția nr. 83 s-a dispus efectuarea în data de 21 decembrie 2017 a controlului la biroul executorului judecătoresc Iacob Miron. După cum au constatat instanțele de judecată nici una din acțiunile indicate în normele de drept citate și în ordinul contestat nu au fost realizate de către reclamant din motivul lipsei cooperării, și nici controlul comun al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și al Ministrului Justiției, fixat pentru data 21 decembrie 2017 nu a putut fi realizat, deoarece biroul executorului judecătoresc Iacob Miron era încuiat, în pofida faptului că acestuia i-a fost comunicată dispoziția de numire a controlului. Pe lângă acestea, dosarele de executare, arhiva biroului și dreptul de a gestiona mijloacele bănești aflate în contul curent special al executorului judecătoresc Iacob Miron nu au fost transmise către executorul desemnat pentru preluarea acestora.

La 16 ianuarie 2020, executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentant de avocatul Vitalie Tihon, a depus prin intermediul oficiului poștal, recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse de executorul judecătoresc Iacob Miron.

La 17 ianuarie 2020, executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentant de avocatul Vitalie Tihon, a depus prin intermediul poștei electronice cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse de executorul judecătoresc Iacob Miron.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că procedura de suspendare a activității executorului judecătoresc a fost efectuată cu încălcarea competenței, or, sancțiunile disciplinare sub formă de suspendare a activității executorului judecătoresc pe un termen de la o lună până la 6 luni, sunt aplicate prin

decizia Colegiului disciplinar a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătoreștii, fapt prevăzut la art. 24 Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010.

Intimatul Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul depus de executorul judecătoresc Iacob Miron, deși după cum rezultă din avizul de primire, anexat la materialele cauzei, la data de 14 februarie 2020 a recepționat copia cererii de recurs depuse de executorul judecătoresc Iacob Miron (f.d. 34, vol. II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că recurentul executorul judecătoresc Iacob Miron la data de 04 februarie 2020 a recepționat decizia din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 30, vol. II), completul ajunge la concluzia că recurentul executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, depunând recursurile la 16 ianuarie 2020, 17 ianuarie 2020 s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Astfel, examinând temeiurile recursului declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon a indicat argumente ce țin de dezacordul său cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recursul executorului judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel, recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care acest drept este garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual, așa cum formal invocă executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin.(3) din Codul administrativ, precum și art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de executorul judecătoresc Iacob Miron, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan